

92

Szerző

Cím *A tanács bírálja a költőt.*

Hely

Rudnyánszky Gyula

Idő

"1913"

Forrás:

*Pesti hírlap**Pop.**1913 VII/20*

Helyszám

A tanács bírálja a költőt.

Rudnyánszky Gyula, az ismert nevű poéta, a következő esetet írta meg a Pesti Hirlapnak:

Tisztelt Szerkesztő ur! Én 35 évi költői munkálkodás után Amerikában, két évvel ezelőtt, elvesztettem mind a két szemem világát. Hazajöttem tíz év alatt alkotott új költeményeimmel, melyek javarészt már félvakon írtam. Megjelent a könyvem a múlt év október havában „Napszállat felé” a címe; husz sűrűn telenyomatott iv háromszáz oldalán tizenötezer sor vers: lelkem életének, költészetem kalászos földjének legérettebb termése. Világtalanul, idegbetegen térve vissza szülőházamba: ebben a könyvemben nemzetemnek adtam a legjobbat, ami lelkem napjából bizonyosan csak kicsi részben kisugárzott.

Napszállat felé című verses könyvem a legkiválóbb irodalmi bírálók szinte szokatlan melegséggel méltatták. De váratlan diadalom aratása nem adott tulságosan sok kenyérre valót. A nemzet előkelőségei, a fentebb járó szellemi igényűek és a középiskolák mindamelllett szép számmal vették csinos kötetű 5 koronás könyvemet.

Heltai Ferenc főpolgármester ajánlatára a székesfőváros tanácsához fordultam azzal a kéressel, hogy közép- és polgári iskoláinak tanári és ifjúsági könyvtáraiban helyezték el és vegyék meg az erre a célra szükséges számú példányokat.

Ezt az „aktát” a székesfőváros tanácsa így intézte el:

A. 76.191/1913. VII. ü. o.

Tárgy.

Rudnyánszky Gyula kéri, hogy „Napszállat felé” című verses könyve az iskolák számára beszereztessek.

Határozat.

Mint hogy az iskolák számára beszereztetni kívánt könyvek után ivenkint 5 korona bírálati díj fizetendő, a tanács felhívja

(Hely)

folyamodót, hogy a megfelelő összegű bírálati díjat a főváros központi pénztárába fizesse le, mert ellenkező esetben kérése nem fog érdemleges tárgyalás alá vétetni.

Erről a tanács *Rudnyánszky Gyula* írat értesíti.

Budapest, 1913 július hó 7-én.

A székesfőváros tanácsa.

A főváros tanácsa meg akarja husz ives könyvemet ivenkint 5 koronáért, tehát összesen 100 korona bölcseségi díjért bírálni. Ugyan kérem, tekintetes tanács, melyik számföltői segéd-fogalmazó ur bírálna meg az én költeményeimet?

Az én költői pályám benne van a nemzeti irodalomtörténetben. Az én Napszállat felé című verses könyvemről Magyarország legkiválóbb írói és kritikusai írtak hónapokon át dicsérő bírálatokat. Az én verseim közül száz meg száz benne van az iskolakönyvekben, mely verseimet tankönyvesináló urak metszették ki a lelkemből és műveimből, sok ezer koronát keresve árszabás szerint megbírált könyveikkel, anélkül, hogy én az én tulajdonomért teljes életemben csak egyetlen fillér írói díjat kaptam volna.

Hát miért fizessek én 100 korona bírálati díjat a t. tanácsnak?

Hiszen mindössze két főreáliskolája, két felsőbb leányiskolája, 18 fiu- és 18 polgári leányiskolája, összesen 41 olyan közművelődési közvetítőhelye van, ahol polcot találna az én könyvemnek. Tehát 41-szer öt koronát, vagyis összesen 205 koronát kaphatnék a százkoronás hatósági díszbírálat után, melyen irodalmi díjat nyert fővárosi pótfogalmazó tollacska seregné ki „tanácsai határozat” címén kezdetleges kritikusai kísérletét.

Ez bizony kellemetlen dohos szagu üzleti ajánlat. Nem méltó a székesfőváros tanácsához. Az irodalmi „tárgy” ügyét elintézését inkább az

(Köt. v. füz.)

antiquárius könyvboltosok gyakorolják, még pedig azok közt is többnyire a fukar markuak és uzsorás eszűek.

* *

Közreadtuk ezt a panaszos levelet, már csak azért is, mert a tanácsai határozatot *ostobának* tartjuk. Bizonyára ez valami ósdi kupaktanácsai határozaton alapszik, minthogy pedig a tanügyi osztály vezetője, dr *Déry Ferenc* tanácsnok, minden ízében modern kultur-ember, reméljük, hogy az ostoba rendelkezést egyszersmind *denkorra* hatályon kívül helyezik.